

Den sidste Sag paa Dagsordenen var

Første Behandling af Forslag til Rigsdagsbeslutning i Anledning af nogle med fremmede Regeringer afsluttede Overenskomster.

(Lovforslaget findes i Tillæg C.).

Sagen sættes under Forhandling.

Udenrigsministeren (Ahlefeldt-Laurvig): De Voldgiftstraktater, som her ere forelagte for det høje Ting, ere under tegnede i min Forgængers Ministertid. De ere noget forskellige i deres Indhold, men der er ingen af dem, der er saa vidtgaaende som de sidst undertegnede med Italien og Portugal. Det følger imidlertid af Sagens Natur, at det er betydeligt lettere at opnaa en obligatorisk Voldgiftstraktat med fjerne Lande end med tilgrænsende Lande. Paa den anden Side er det nærmest overfor de tilgrænsende Lande, vi have saarbare Punkter, saa at der lettest kan tænkes at opstaa Tilfælde, hvor Voldgift kan gøre Nytte. Da der derfor fremkom Forslag fra de to andre skandinaviske Lande om at afslutte en Voldgiftstraktat med dem, gik Ministeriet med Glæde ind paa at forhandle herom. Selv om vi nu kunde have ønsket, at alle Undtagelsesbestemmelserne var strøgne, have vi dog ikke taget i Betænkning at tage Traktaterne, som de nu foreligge, for derved at opnaa de betydelige Fordele, som de indeholde. Jeg er i øvrig ikke i Tvivl om, at havde ikke Karlstad-Overenskomsten allerede foreligget, vilde vi nu være komne videre paa dette Punkt. Jeg skal ikke trætte det høje Landsting med at gennemgaa de enkelte Paragraffer, de Herrer ville jo allerede af Bemærkningerne være nogenlunde orienterede om Forhandlingens Gang. Af de to Traktater er den med Sverige den mindst vidtgaaende, og det skyldes Sveriges Ønske om saa meget som muligt at holde den her foreliggende Traktat i Samklang med Karlstad-Overenskomsten. Men denne er dog i meget betydelig Grad mere vidtgaaende end de almindelige Stormagtstraktater. Jeg behøver kun at henvise til, at Ordet „Ære“ ikke findes i den, og til, at det er fastsat, at et Spørgsmaal om, hvorvidt en Tvistighed berører et af Landenes vitale Interesser, skal underkastes Voldgift. Traktaten med Norge er paa flere Punkter mere vidtgaaende og vil vistnok i de aller-

fleste Tilfælde kunne gøre tilstrækkelig Fyldest. Det er da ogsaa af den norske Regering ved en Note udtalt, at en Konvention som den foreliggende praktisk talt vil virke lige saa effektivt som den dansk-italienske, og at naar den norske Regering havde foretrukket den foreliggende Form, skyldtes det blandt andet Ønsket om ikke uden Nødvendighed at fjerne fra hinanden i Form den dansk-norske Traktat og den dansk-svenske. — Derimod kan det ikke benægtes, at Traktaten med Amerika kun ved de samtidig udvekslede Noter adskiller sig fra den engelsk-franske, men Amerika ønskede kun at afslutte Traktater af samme Indhold med alle Lande; og overfor den Venlighed, som der i og for sig laa i, at Amerika tilbød os Voldgiftstraktat, have vi ganske naturligt ikke fundet det rigtigt at tage andet Standpunkt end alle de andre Lande.

Matzen: Som det vil fremgaa af de Bemærkninger, der ledsage det foreliggende Forslag til Beslutning, er jo Tilbudet om Afslutningen af disse Voldgiftskonventioner i alle Tilfælde fremkommet fra de vedkommende fremmede Magter, og det er da en Selvfølge, at ligesom man i det selskabelige Liv bør iagttage Høflighed, saaledes gælder det samme i de internationale Forhold. Dette at afslaa et saadant Tilbud, selv om man ikke finder det videre betydningsfuldt, vilde kunne opfattes som en Uhøflighed, som man altsaa saa vidt mulig skulde undgaa. Dertil kommer, at Magterne saa at sige i Almindelighed pleje at afslutte den Slags Traktater; vi maa altsaa for saa vidt følge med i Haab om, hvis det en Gang i Almindelighed maatte lykkes at give dem et fyldigere Indhold, at vi saa ogsaa kunne være med til denne udvidede Anvendelse af Voldgift. Dertil kommer, at vor Regering, saa vidt det kan ses, ogsaa har bestræbt sig efter Evne for at skaffe de paagældende Traktater et fyldigere Indhold, ganske vist uden at den har været saa heldig at opnaa det i noget Tilfælde. Men naar vi altsaa ikke kunne faa bedre Kaar, saa er der ikke andet for end at tage imod Tilbudet, som det foreligger, dels for at undgaa en mulig Misstemning ved Afslaget, dels for ogsaa at undgaa en mulig Misforstaaelse; hvis vi ikke vilde tage imod det, kunde det nemlig opfattes, som om vi overhovedet ikke vilde gaa ind paa Voldgift, i Stedet for at vi naturligvis kun ønske at faa den i muligst fyldige Form.

Traktaten med Nordamerika er, som